

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Cenjenim naročnikom!

Nekaj naročnikov zaostalo je še z naročnino za l. 1902. Prosimo dotičnike prav vljudno, naj blagovolé taisto kmalu poravnati in ob enem nam vsaj naznaniti, da želijo tudi nadalje ostati naročniki, sicer bomo s 1. aprilom pošiljanje lista ustavili.

Gospodarske stvari.

Poprimimo se sadjarstva!

Glej, stvarnica vse ti ponudi,
Le jemaj' od nje ne zamudi!
V. Vodnik.

S sadjerejo so se nekateri narodi n. pr. Izraelci, Grki, Rimljani pečali že v starem veku in že več stoletij pred Kristusovim rojstvom. Pri nas v srednji Evropi se je sadjereja splošno razširila še le v srednjem veku, kjer so bili redovniki njeni posebni pospeševalci zlasti kar se tiče dobrih cepljenih sort. Tudi pri nas v Slovencih se je ta kmetijska panoga v tem času razširila, vendar o umnem sadjarstvu moremo govoriti šele v najnovejšem času. Dandanes je vsak vaščan prepričan o koristi sadjereje. Naši gospodarji na deželi se pa kljub temu premalo trudijo, da bi to kmetijsko panogo povzdignili na tisto stopinjo dovršenosti in razširjenosti, ki bi jim lahko donášala tistih gmotnih koristij, kakeršnih bi bilo po ugodni legi in po milem podnebju pričakovati. Mnogo je kriva nevednost, mnogo premajhna skušnja in vsled tega veselje v ravnanji s sadnim drevjem, mnogo nezadosten poduk in vzgled od strani inteligence in poklicanih činiteljev, mnogo stara navada, ki je sovražnica vsakemu napredku. Tako ravno na Dolenjskem zane-marjamo to vejo kmetijstva, ki bi nam z lahkim trudom in z majhnimi denarnimi žrtvami vsako leto na stotisoče kron več donášala, kakor sedaj ter bi posamezne kraje spremenila v vrtove in imovite pokrajine. Našemu kmečkemu prebivalstvu pa ne bi trebalo se izseljevati v daljno Ameriko in se tam nečloveški boriti za obstanek in za to, da nekateri nekoliko denarja pošljejo v domovino.

„Hiša sredi sadnega vrta! Kako prijetna in dobrodejna je ta podoba človeškemu očesu in srcu. Ogleduj jo ali spomladi, ko se je drevje osulo s cvetjem, ali jeseni, ko se mu veje šibijo pod rumenim in rujnim sadom in se ti izmed orumenelega listja blešči povsod krasen dar božji. Pa bodi si hiša tudi majhna, lesena in krita s slamo, vendar je podoba tihe sreče in zadovoljnosti. Potnik po cesti mimo gredoč, ozira se z veselim srcem v njo in rad ustavi za čas svoje korake,

da se oddahne v prijetnem hladu. In ako pogleduje okoli sebe in vidi, da je drevje očiščeno mahú, da je zemlja okoli debel razkopana in zrahljana, da je šibkim drevescem opora in trnjeva ograja, hitro mu je jasno marsikaj. Ni ga videl lastnika, a takoj vé, da je to mož, ki ima glavo in srce na pravem mestu. Tudi srce? — Tudi. Človek, ki vzgaja drevesca, cepi jih, presaja in brani vsem nezgodam, tak človek gotovo ni napačnega, nikar pa hudobnega srca.

In kako obilno plačujejo sadna drevesa trud, ki ga je človek imel z njimi! Lahko rečemo, da niti polje, niti vinograd delavcu v toliki meri ne povrača trud. Koliko zaleže sadje v hiši, bodisi presno ali posušeno? Pa koliko gotovega denarja tudi prinese kmetovalcu v hišo! Kaj bi počeli naši Ipavci, ko bi ne imeli toliko sadja, kaj bi počeli zlasti sedaj, ko jim vinska trta že toliko let ne daje več pravega dohodka? Goriški Brici bi bili brez sadja največji siromaki in bi se morali izseliti. Koliko denarja pride v deželo samo za zgodnje črešnje! In ali ni res, da so najubožnejši kraji po Slovenskem prav tisti, ki imajo malo sadnega drevja, ali če ga tudi kaj imajo, ne trudijo se ljudje prav nič okoli njega“.

S temi vnetimi besedami je pokojni profesor Erjavec bodril naše gospodarje v svoji knjigi „Naše škodljive živali“, da bi se z vnemo in z veseljem poprijeli sadjereje.

Pa ozrimo se, koliko pridelka nam donáša sadjereja v Avstriji. Leta 1901 se je pridelalo v Avstriji 2.156.027 q (metrskih centov) peškatega sadja (jabolk, hrušk), 2.287.812 q koščičastega sadja (črešenj, češpelj), 29.315 q orehov, 77.017 q slivnega olja, 588.305 q murvovega perja (za rejo sviloprejk) in 2.456 q lavorikovega perja.

Kranjska je pridelala v tem letu: 43.550 q peškatega sadja, 16.080 q koščičastega sadja, 2.850 q orehov, 300 q murvovega perja in 570 q grozdja za prodajo.

Kranjska meri po velikosti (100 Mm²) 30. del cele države (3000 Mm²) zastopane v državnem zboru na Dunaji. — Njen sadjarski pridelek je znašal l. 1901 pri peškatem sadju samo 2% t. j. 50. del, pri koščičastem le 0.7% t. j. 145. del, pri orehih 10% t. j. 10. del skupnega pridelka.

Sedaj se ozrimo na sosedno Štajersko. Leta 1901 se je pridelalo: 590.000 q peškatega sadja, 95.000 q koščičastega sadja, 9.500 q orehov.

Od skupnega pridelka se je pridelalo 27% peškatega sadja t. j. 4. del, 4% koščičastega sadja t. j. 25. del in 32% orehov t. j. 3. del vsega pridelka, dasi meri Štajerska približno le 10. del cele države.

Akoravno samo enoleten pridelek ni merodajen kot merilo, vendar nam kažejo jednaki primeri s prejšnjimi leti, da to odstotno razmerje povprečno ostane. Iz tabelaričnih pregledov je razvidno, da razun Solnograškega, Koroškega, Primorskega in Dalmacije vse druge kronovine več sadja pridelajo kakor pri nas na Kranjskem.

Dvojno pot imamo, da povzdignemo sadjarstvo.

I. Vsak razumen in skrben posestnik stori kot družinski oče tu tedaj svojo dolžnost, ako gleda na to, da se njegovi sinovi, dokler hodijo v ljudsko šolo, priuče v šoli poleg drugih vednostij cepljenja sadnih dreves in da jih vsaj nekoliko zasadijo. Naj bolj ugodno bode na nje uplival, ako se bode sam leto za letom pečal s to kmetijsko panogo. Ker pa ni vsak posestnik izurjen sadjerejec, bodisi da se tega ni v mladosti učil, bodisi, da ni imel do tega veselja, tedaj ne moremo od vsacega očeta zahtevati, da bi si sam izgojeval potrebna sadna drevesca. — Nekaj pa opravičeno moremo in smemo zahtevati od slehernega posestnika, ako naj opravičeno uživa veliko dobroto, da je zemljiščni posestnik in to vsaj pri nas. Vsak pameten človek bode znal že izgojena sadna drevesca pravilno zasaditi na stalno mesto, vsaj toliko pravilno, da bode rastla in ako bi tudi tega v prvič ne znal, povsod se nahajajo že toliko izvežbani sosedji, ki ga bodo v tem podučili.

Izgojenih mladih sadnih drevesc pa, dobi vsak vsaj po nekoliko komadov — kot ud c. kr. kmetijske družbe — brezplačno. Cena kupljenim sadnim drevescem je pa tako nizka 60 h do 1 K, da si zamore vsak posestnik, ne da bi to čutil, vsako leto vsaj 10 nakupiti. Ako bi od 55.682 samostalnih kmetovalcev na Kranjskem samo desetina to svojo dolžnost storila, tedaj bi se vsako leto zasadilo veliko tisoč sadnih drevesc, v 10. letih približno pol milijona.

Kako lepa bi bila naša dežela, ako bi bile njene vasi, mesta in trgi obdani s sadnimi vrtovi; koliko bi nam donašali naravnost v pridelkih; koliko bi se povzdignilo občno blagostanje in kako blagodejno bi to uplivalo na podnebje in temperaturo!

Ravno Dolenjska ima v tem oziru premnogo še posebno ugodnih leg za sadjerejo. Belokranjska bi lahko pridelovala najfinejši južno sadje kakor Vipavska dolina; ob vznožji Gorjancev, v Temeniški in Mirniški dolini itd. dalo bi se sadjarstvo nepregledno visoko povzdigniti.

Sedaj, ko se bliža spomlad, ko nam naša c. k. kmetijska družba, njene podružnice, kmetijska šolana Grmu, vrtovi ljudskih šol, zasebne in trgovske drevesnice ponujajo po neznatnih cenah že izgojena, mlada sadna drevesa, spomnino se naše dolžnosti, kak velik zaklad nam leži nevzdignjen in neizkoriščen v sadjarstvu! Za vzgled naj nam bodo Nemci, Francozje, Belgijci, kjer vsako leto veliko milijonov dobijo le za eksportirano sadje. Francoska pridelava vsako leto sadja vrednega nad 100 milijonov frankov. Belgija ki je tako velika kakor Štajerska dežela, je n. pr. l. 1882 samo na Angleško prodala za 17 mil. frankov sadja. Kako vrednost ima pa naše sadje? Ako cenimo poprečno vrednost 1 q sadja s 10 K,

tedaj je znašala vrednost vsega sadja pridelanega v Avstriji l. 1901 okroglo 50 milijonov kron. Kranjski pridelek je bil tedaj vreden okroglo 640.000 kron, štajerski pa 7 milijonov kron. Kak razloček! Vinski pridelek na Kranjskem l. 1901 (206.859 hl) je reprezentiral vrednost vsaj 6 milijonov kron in vendar je ugodna vinorejska lega bolj občutljiva, bolj odvisna od temperature in zemlje kakor pa za sadjerejo. V kolikih krajih in legah uspevajo sadna drevesa prav dobro, ko ni niti misliti več na vinsko trto!

Če nam tedaj vinarstvo donaša skoro desetkrat toliko kakor sadjarstvo kljub najneugodnim razmeram vsled trtne uši in regeneracije vinogradov in kljub temu, da se je pri nas sadjarstvo popred razširilo kakor vinarstvo in čeravno se s sadjarstvom v celi deželi pečajo tedaj tudi na Gorenjskem, tedaj je očitno, da je temu v prvi vrsti kriv pomanjkljiv, nezadosten poduk in slab vzgled, potem še le nebrižnost ljudstva. Radi tega je skrajni čas, da se

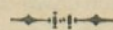
II. širi med priprostim narodom na deželi tudi teoretična veda v umnem sadjarstvu. Tu nam primanjkuje posebno popularnih predavanj izkušenih strokovnjakov, zaradi tega ima malokdo pravo veselje do sadjereje. Primanjkuje nam knjig, ki bi naše posestnike seznanili s to stroko. Preneznaten je upliv šolskega poduka na 13. in 14. letno mladino, ki pohaja ponavljalno ali drugo šolo. Premale in premajhne šolske vrtove imamo v deželi, za njih vzorno oskrbovanje se premalo izdaja; tudi se nezadostno vé ceniti njih vrednost in pomen za povzdigo sadjarstva. Primanjkuje nam v deželi strokovnjaka-sadjerejca, kateri bi izključno s predavanji spodbujal naše posestnike k povzdigi umne sadjereje in ki bi imel ob enem obsežno drevesnico, iz katere bi leto za letom dajal sadna drevesa.

Vse te in druge ugodnosti imajo druge kronovine, zlasti sosedna Štajerska, zato se pa tam umna sadjereja močno širi in krepko povzdiguje narodno blagostanje.

V namen tedaj, da se naši posestniki na Kranjskem zlasti na Dolenjskem poprimejo sadjereje, da sedaj ob bližajoči se spomladi naročijo veliko sadnih dreves in da jih posadijo na stalno mesto; v namen, da poklicani činitelji, po vzgledu povzdige novodobnega vinarstva, tudi za povzdigo umnega sadjarstva storé svojo dolžnost, kajti umna sadjereja nam bi lahko istih in morda še večjih koristij pri neznatnih stroških donašala kakor vinarstvo, v ta namen so bile pisane te vrste:

Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,

A delo in trud ti nebo blagoslovi!

Politični pregled.

Hud boj bijejo poslanci z vlado glede vojne predloge. Vlada vedno povdarja, da dela močna armada državo močno na zunaj in tudi zagotavlja notranji mir. Recimo, da je res tako, vendar naj se pa ta namen skuša doseči tako, da ne bo preobčutljivo breme zadelo nižjih slojev. In zato ravno se močno trudijo poslanci, ter so že postavili svoje zahteve. Tičejo se dveletne vojaške službe,

vojaške priprege, pridobivanja vojaških potrebščin, raznih olajšav za sinove priletlih starišev in vdov, odpustov ob času žetve itd. Minister za deželno brambo se je v nekaterih rečeh že nekoliko udal. Upati je, da se za deva reši v prid državnih in ljudskih koristij. „Slovanska zveza“ bo glasovala proti predlogi.

Še slabše se godi vojni predlogi na Ogrskem. Nešteto nasprotnikov ima tam in so seje poslancev silno viharne. A dne 5. februarja se je pripetilo še nekaj prav posebnega ob tej priliki. Poslanec Trubiny, duhovnik, govoril je zoper predlogo in jasno dokazoval, kako ogromno in občutljivo breme bi se s to postavo navalilo na rame prebivalstvu. K sklepu je dejal, da kot ljudski poslanec in kot duhovnik mora imeti toliko domoljubja v sebi, da se z vso odločnostjo upre proti takemu obremenjenju ljudstva. Te gotovo primerne besede pa so vzbudile jezo ogrskega domobranskega ministra Fejervaryja. Med govorom omenjenega poslanca je zaklical: „In za Petrov novčič ima ljudstvo denar!“ Nezaslišana drznost je, da si upa član vlade na tak način žaliti glavarja sv. cerkve in verski čut katoliškega prebivalstva. Sicer pa so darovi za sv. Očeta prostovoljni darovi ljubezni, a davki in bremena niso prostovoljni darovi, marveč jih je treba včasih iztirjavati s krvavo silo. Če pa smejo protestanti in ostali drugoverci nabirati denarjev zato, da širijo s silo in podkupovanjem laž ter zmoto, naj ne bi bilo dovoljeno nam katoličanom zbirati za vrhovnega nezmotnega učenika resnice in varuha pravice? Bo pač slaba za državo takrat, kadar ljudje ne bodo imeli nobenega smisla več za verske stvari! Naj bodo vendar liberalci res liberalni in naj nam katolikom puste v naših stvareh svobodo, katere se jim vedno cede usta. Sicer se bijejo po ustih in so sovražniki resnice, ne pa „svobodomiselni“.

Obresti državnega dolga so bile dosedaj 4.2%; vlada namerava obresti znižati na 4%, nekateri poslanci celo hočejo znižati jih na 3.75, in sicer bi se obresti znižale za 3620 milijonov dolga. Na tak način bi vlada prihranila na leto nad 7 milijonov kron. O tej vladni predlogi bo še veliko govorjenja v državnem zboru, a le veselo je, da se potruji finančni minister štediti. S 1. septembrom t. l. vlada tudi ne bo več plačevala izdelovateljem sladkorja nagrad, katere je plačevala dosedaj, hoteč povzdigniti industrijo sladkorja; s tem je spet prihranjenih 13 milijonov na leto. Torej kar 20 milijonov prihranjenih! Bode li ljudstvo imelo kaj od tega dobička? Ali morebiti ne bo šlo to za vojsko? Rajši bi pač videli, da se n. pr. zmanjša sladkorni davek ali pa zniža hišno razredni davek, ki vzame v mestih 45—50 odstotkov od dohodkov. Bomo videli, kam bo šlo tistih 20 milijonov! Ravno kar je došlo poročilo, da je ta predlog državni zbor sprejel.

Na Nemškem so svoj čas v sovraštvu do katoliške cerkve in pa v pijanosti svobodomiselno-napredne prosvitljenosti prepovedali jezuitom in nekaterim drugim redovom naseliti se na domači zemlji. Tudi liberalcev je bilo sram in udali so se vednemu zahtevanju katoličanov, da naj se odpravi ta skrajno krivična postava. A kdo je zagnal najhujši krik proti temu? Značilno je: Židovski listi najhuje in najprej!

Saški prestolonaslednik se odpove prestolu. Novi prestolonaslednik je 10 letni princ Jurij. Storil je ta korak zato, ker mu je soproga prestolonaslednica ušla

z nekim domačim učiteljem. Sicer se je spametovala in zapustila zapeljivca, a na dvor je ne marajo več. Kaj bo z njo, se ne ve. Nekateri trdijo, da so jo vtaknili v nek zavod za umobolne.

Francoski parlament je imel viharne seje. Najprej je 4. podpredsednik tako govoril za Prusijo, kakor, da je plačan zato. Seveda so bili vladni možje in narodnjaki nemalo hudi. — Nek socialistični poslanec je zahteval, naj se odpravi pogodba med cerkvijo in državo (konkordat) ter ustavijo vsi državni prispevki za katoliško bogočastje. Pa je propadel s tem predlogom. Sam Combes (reci Komb) ta zakleti odpadnik, je zagovarjal konkordat, češ, da je potrebno vzdržati vero in da še ni prišel čas, ločiti cerkev in državo. Sedaj naj pa kdo razume to dvojezičnost njegovo! Drugače govori, drugače dela. Kajpada je to le pesek v oči ljudem, ki naj dobe prepričanje, da se s preganjanjem redov in zatiranjem samostanov ne škodi veri in cerkvi.

Vse tako kaže, da se bo na Balkanu pričel krvavi ples. Mera je prepolna. Turški uradniki, za katerih vzdrževanje mora prebivalstvo plačati velike davke, ne narede miru, marveč kruto stiskajo ubogo ljudstvo v Macedoniji. Mirne ljudi moré, izsiljujejo denar iz njih in onečaščujejo na najgrše načine žene in dekleta. Sploh se ne da opisati to zverinsko divjanje. Ljudstvo se vsevprek oborožuje in marca mesca, prve dni, bukne vstaja. Turčija je že pripravila 240.000 mož, oborožuje se Rusija, Avstrija tudi na tihem in sosedne države. Pač ne bo prej miru, dokler do dobra ne ukrote še vedno krvoločnega Turčina. Turški sultan pa je v hudih stiskah, ker nima za vojsko — denarja!

LISTEK.

¶Poročila iz kitajskih misijonov.

(Dalje.)

Morebiti vprašuješ, dragi bravec, kakšno delo imajo bratje neduhovniki na misijonih? Vidiš, misijonarji duhovniki imajo veliko opravila z podučevanjem nevernikov in vernikov, z izpovedovanjem in drugimi duhovskimi opravili. Tako jim prav nič časa ne preostaja skrbeti za svoje telesne potrebsčine, zakaj ljudje so, kakor smo mi drugi. Jesti morajo, obleke potrebujejo. Za vse to sami ne morejo skrbeti. Zanesljivih ljudi je tudi težko dobiti. Zato pa so prav dobri samostanski bratje, ki so tudi redovniki, ki so iz istega namena zapustili domovino in se podali v tujino med pagane, kakor patri misijonarji. Vrh tega imajo veliko sirotišnic, bolnišnic in šol. Tudi za to so bratje kakor nalašč pripravi za možke, kakor so redovnice za ženske. Naš Fr. Urban pravi, da so mu izročili službo, da „vodi račune vsakdanjih stroškov in dohodkov te velike misijonske hiše“. „Vendar pa“, pravi dalje, „te službe ne bodem dolgo opravljal. V. č. g. apostolski vikarij so mi namreč zadnjič povedali, da bodem šel z dvema drugima bratoma v nov samostan, katerega mislijo ustanoviti, ali bolje, katerega že zidajo. Stal bode nekako 40 km ali 8 ur hoda od našega mesta Hankova, popolnoma na samoti. Meseca avgusta in septembra se do tja lahko s čolnom prepelja, ker v tem času reka Jantsekiang izstopi iz svoje struge in poplavi vsa polja več milj daleč. Že dolgo namreč čutimo potrebo ustanoviti hišo, kjer bi mogli tukajšnji domačini v zavetju in varnosti študirati in se pripravljati za duhovski stan. Le ako bomo imeli veliko misijonarjev — domačinov, moremo namreč upati posebnih uspehov. V tej na novo ustanovljeni naselbini bode pred vsem novincijati ali leto poskušnje in gimnazij. Zidano bode vse po evropski šegi. Stroški za zidanje so proračunjeni na 18.000 taelov (1 tael je po naši

veljavi okrog 4 krone). Kaj ne velika svota! Kdaj bomo toliko skupaj spravili? Bog nam gani veliko dobrotnikov tukaj in tam pri vas v Evropi!

„Kajpada so to le naši računi in naše namere, ako nam jih „boksarji“ ne bodo zmešali. Pričakovati pri zdajšnjih razmerah ne moremo kaj posebno dobrega. Na tiho vedno tli in tli pod pepelom staro sovražstvo do tujcev pred vsem do kristjanov in do misijonarjev. Pri tem naj pripomnim, da so vsega tega Evropejci sami krivi. Sem prihajajo trgovci, ki so sicer po imenu kristjani, pa ne živijo temu svojemu imenu primerno, ki sleparijo in odirajo tukajšnje ljudstvo, kakor pijavke, da si polnijo svoje žepe. Kitajci pa tudi niso tako kratkovidni in neumni, da bi tega ne spoznali. Zato sovražijo take trgovce in ž njimi tudi nas vse, češ, saj ste vsi taki. Res, več kakor paganski „boksarji“, več kakor divjaki, škodujejo nam krščanski trgovci. Ljudstvo je dobro, dovtetno za nauke sv. vere. Ako se jim pa upira, upira se jim zaradi tega, ker se boji suženjstva in oderuštva, kakoršnega vidi pri teh nepoštenih in tako zvanih — kristjanih!

V pokrajini Sčvan so zdaj prav huda preganjanja. Vsaki dan izvemo kako žalostno novico o umorih in požigih. V Hunanu je sedaj mirno. Okrog Pekinga na tihem hudo, hudo vre. Gorje nam vsem Evropejcem, ako tukaj skipi! Nastal bode krvavi ples ne samo v enem kraju, ampak po celem Kini.

V naši pokrajini je — hvala Bogu — mir. Imamo namreč zelo dobrega in blagega podkralja, na katerem je veliko ležeče, kako se nam godi. Ako je podkralj proti nam, je kmalu kak poboj ali kak upor.

Evropejska društva prav pridno grade železnice po nebeškem kraljestvu. Zdaj jo delajo iz našega mesta Hankova v glavno mesto Peking, na nasprotno stran proti mestu Kantonu in proti Honkongu. To je seveda velik napredek, ki je za našo varnost velikega pomena.

„Dne 14. septembra pobrala nam je smrt dobrega in blagega P. Alojzija Sunsinija, ki je bil nad 36 let generalni vikarij tega našega misijona. Rodom je bil iz Italije. Kako zelo je bil ta v resnici blagi mož priljubljen pri domačinih, tako pri kristjanih, kakor pri paganih, pokazalo se je na dan spreveda, katerega so mu napravili sami kristjani iz hvaležnosti brez stroškov misijona. Pokopali smo ga, kakor se pokopujejo samo najimenoitnejše osebe.“

Ker upamo, da bode tudi naše bravece zanimalo zvedeti, kako na Kitajskem pokopujejo mrtve, zato naj sledi dobesečen opis Fr. Urbana:

„Na pogreb je prišel sam tukajšnji mandarin ali po naše župan s svojimi vojaki in godbo. Sprevod se je vršil v tej vrsti. Najprej so šli trije strežniki z križem in z dvema svečama. Za tem je šlo 60 dečkov (paganov), ki so nosili kitajske napise, ki so pripovedovali, kaj je bil pokojnik, kakšno službo je imel itd. Nato je neslo 20 mož velike rudeče zastave, nato neke posebne vrste godba, za njo oddelek vojakov in mandarin na konju in za njimi mandarinova godba. Nato so sledili duhovniki in mrtvaška krsta, katero je nosilo 16 mož na dolгих nosilnicah. Krsta je ležala pod lepim nebom. Za krsto so šli otroci iz sirotišnice z belimi rutami na glavi in belimi obuvali. Tukaj je namreč navada, da se oblečejo v belo obleko, kadar kdo umrje, kakor je pri vas v navadi črna barva kot barva žalosti, kadar kdo znanih umrje. Tako smo spremili pokojnika do reke Jangtsekiang. Tu so ga položili v poseben parobrod, katerega je posodil bogat kitajski pagan trgovec v ta namen, in ga prepeljali v Wučang, kjer imamo svoje katoliško pokopališče in ga tu pokopali. Vprašal sem, koliko bi stal tak pogreb, ako bi ga morali plačati. In veste koliko bi stal. Najmanj 150 taelov t. j. po naše 600 K! Znamenito je pri tem to, da so po ulicah, posebno pred hišo vsacega kristjana pokojniku skazovali čast in svoje spoštovanje s streljanjem. To je bilo zelo čudno. Mislite si prav ozko ulico, ki je natlačena z ljudstvom, in v tej ulici neprenehoma pokajo strelji iz množice ljudij. Čudno, da se pri tem nikdar ne zgodi kaka nesreča.

Pokojnika smo pokopali seveda brez vseh cerkvenih slovesnosti, ker to ni dovoljeno javno storiti. Veseli smo, da smemo vsaj javno pokopavati svoje ranjke.

Fr. Urban piše dalje o sebi:

„Do julija sem bil precej trden. Julija me je napadla huda kolera, ki radi nesnažnosti vsako leto pomori veliko ljudi. Ozdravil sem sicer, toda nasledki so ostali in nič več nisem kaj trden.“

Da je tukaj kolera tako razširjena, se ni čuditi. Mesto in seveda ljudstvo je zelo nesnažno. Pri tem pa pritisne huda vročina, po leti je bilo v sobi večkrat 38° — in kolera je tukaj. Po leti prenočujemo sploh le na prostem. Tu je pa zopet druga nadloga. Hudi komarji te popolnoma opikajo, ako nimaš čez glavo mreže. Da je pri tej vročini tudi silna žeja, je umljivo. Toda kako jo ugasiti? Voda je vsa sparjena, toraj ni zdrava. Z vročim čajem si jo moramo gasiti, drugzega nam ne preostane. Oblečeni smo samo v belo platneno obleko doma. Ako gremo pa v mesto, oblečemo svilnato, ki je splošno v navadi. Kakor je pa poleti huda vročina, tako je pa po zimi zopet občuten mraz. Zato si moramo pa za zimo preskrbeti precej gorko obleko, da ne zmrzujemo. Peč je pa v teh krajih neznana reč. Za kurjavo nam rabi le premog, ker drv ni.“

Toliko, dragi čitatelji, smo zvedeli in toliko tudi vam sporočimo. Ako bomo še kaj zanimivega zvedeli, bomo vam takoj z največjim veseljem sporočili. Do tedaj pa „zdravi!“

Domače vesti.

(Osebnosti.) Profesor na drž. gimnaziji v Novem mestu g. Ignacij Fajdiga je dobil mesto na drugi drž. gimnaziji v Ljubljani, suplent na prvi drž. gimnaziji v Ljubljani g. Jakob Župančič je imenovan pravim učiteljem na gimnaziji v Novem mestu.

(Odhodnico) v čast na lastno prošnjo v Ljubljano premeščenemu profesorju gospodu Ig. Fajdigi so napravili v gostilniški dvorani gospe Tučkove dne 12. t. m. profesorski kolegij, mestni zastop in vsa tukajšnja narodna društva. Najobilnejši obisk kolegov, prijateljev, znancev in zastopnikov vseh društev kakor tudi navdušeni govori so pričali, koliko zaslug, uspehov in simpatij si je pridobil slavljenec v teku svojega nad 18-letnega službovanja na tukajšnji c. k. višji gimnaziji! Želimo mu tudi na njegovem novem službenem mestu enakih uspehov!

(Serenado) napravili so dijaki c. kr. višje gimnazije v Novem mestu, dne 13. t. m. ob 7. uri zvečer na čast poslavljajočemu se prof. g. Ign. Fajdigi. Od gimnazije šli so čez veliki trg s prižganimi baloni pred hišo, koder so izborno zapeli „Bodi zdrava domovina“, „Svračanje“ in „Morje adrijsko“. G. profesor se je zelo ginjen dijakom zahvalil za pristržno ovacijo rekoč, da mu ostane ta večer nezpozaben.

(Duhovščina novomeške dekanije) ima mesečno konferenco dne 23. t. m. (pustni ponedeljek) ob 10. uri v kapiteljskih prostorih.

(Katol. društvo rokodelskih pomočnikov v Novem mestu) priredilo je dne 2. t. m. prav lepo slavnost, da poslavi 25letnico papeževanja Leona XIII. Težki slavnostni zbor Piel-ov so družbeni pevci zapeli kaj dobro, da si je skladba našim ušesom vse prej ko domača; z vstrajno pridnostjo so si priborili lep uspeh. Po kratki deklamaciji je zbor z nova nastopil in zapel Hladnikovo papeževo himno „Luč z nebes“ res navdušeno. Žel je zato obilo pohvale. Društveni podpredsednik g. vikar Fr. Sal. Watzl je na to v kratkem govoru opisal Leona XIII. kot socialnega in delavskega papeža; opravičenost tega nazivanja je dokazal s posameznimi stavki papeževih treh enciklik, ki so merodajne v reševanju socialnega vprašanja, pokazal je tudi posebno skrb njegovo za delavski stan. O Leonu XIII. torej po pravici veljajo besede evangelija: „Bil je človek od Boga poslan, ki je prišel v pričevanje, da bi pričeval o luči, da bi vsi verovali po njem“. Ravno kot socialni in delavski papež je dajal Leon XIII. pričevanje o luči, v katere svitu najdejo vsi rodovi in stanovi tudi svojo lastno časno srečo, in tako so mnogi po njem zopet verovali v luč. Viharni živio-klici na papeža slavljenca razlegali so se po dvorani po končanem govoru. Nato je sledila igra „Novi župan sinjegrajski“, burka za

*) Po sklepu poročila smo zvedeli, da je nevarno zbolel in da je malo upanja na ozdravljenje.

za predpust pač primerna. Igralo se je dobro, nekateri so celo prav izvrstno napravili, motil je le šepetalec, kojega naloga — in edina naloga — je, šepetajoč pomagati. Dvorana je bila razprodana do zadnjega kotička in zapazili smo obilo odličnega občinstva. Zelimo le, da društvo stanovitno vstraja pri pridnosti, katero je pokazalo pri zadnjih dveh predstavah, in gotovo bodo prostori rokodelskega doma vedno tako dobro obiskani kakor zadnjič.

(Plesni venček prostov. gasilnega društva v Rudolfovem) obnesel se je vsekako sijajno. Ta večer uresničila se je trditev, da se res vsi sloji našega mesta za to občekoristno društvo zanimajo. Ne bodemo naštevati posameznih, kateri so počastili venček s svojim posetom, vendar smelo trdimo, da smo videli vse kroge našega mesta in tudi okolice mesta zastopane in sicer v tacem številu, da so bili vsi prostori natlačeno polni; čuli smo celó, da so se nekateri vrnili, ker niso dobili prostora. Naši vrli ognjegasci potrudili so se pa tudi pošteno, da prirede kar mogoče sijajen večer. Vže pri vstopu bili smo presenečeni, kajti vsi prostori „Narodne čitalnice“ bili so jako ukusno in lepo okrašeni. V dvorani pa nas je zopet čakalo drugo iznenadenje, in to so bili obili ter jako lepi dobinki za srečolov, ki so čakali na gledališkem odru lepo razrejeni srečnih dobiteljev. Plesalo se je jako veliko, dá, zdelo se nam je število plesalcev pa tudi čitalniška dvorana veliko premajhna za toli navzočih plesalk. Pri srečolovu opazili smo, da so se srečke jako neugodno po sobah razprodale, marsikateri niti vedel ni, kedaj se je to zgodilo. Oddelek godbe c. in kr. pešpolka iz Ljubljane zadovoljil je vse občinstvo. Bil je res spomina vreden venček, kakor so sploh vsi, katere nam priredi to društvo v čitalniških prostorih, samo žal, da smo ga dosedaj marsikatero leto pogrešali. Upajmo, da v bodoče ne izostane in da ostane tudi zanaprej najbolj obiskan, kot dosedaj, izmed vseh čalega predpusta. Našemu vrlemu društvu pa zakličemo: „Na pomoč!“

(Veselica „Novomeških obrtnikov“), katera se je vršila dne 8. t. m. v gostilni pri „Slonu“ se je obnesla izborno. Vsi spodnji prostori gostilne bili so natlačeno polni do zjutraj. Med obrtniki in meščanstvom bilo je tudi veliko gg. uradnikov, kateri so s svojo navzočnostjo pokazali simpatije do obrtnikov, v katerih krogih se tudi da zabavati. Godba meščanske garde je svirala jako marljivo razne plesne točke v popolno zadovoljnost plesalcev. Med plesom je dokaj živahno sodelovala šaljiva pošta in „plesni automat“, kateri je provzročil dosti smeha in zabave. Tudi lepo-dišečih šopkov ni manjkalo, katero nalogo kakor tudi razprodajo razglednic so prevzele nekatere gospodične, ki so častno rešile svojo nalogo, za kar jim je odbor jako hvaležen. — Omeniti je še, da gre zahvala tudi gostilničarju, kateri je gostom postregel z okusnimi jedili in izborno pijačo iz domačih vinskih gor. — Čistega ostanka je do 70 kron, kateri znesek se plodonosno naloži in se v skrajni potrebi daruje neomoglom obrtnikom. Vsem darovateljem denarnih zneskov, kateri so iste poslali, ker se veselice niso mogli vdeležiti, ali, ki so na drugi način pripomogli do tolikega uspeha se izreka najtoplejša zahvala.

ODBOR.

(V cesar Franc Jožefovo bolnišnico usmilj. bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca januarja 142 bolnikov, koncem decembra jih je ostalo 82, skupaj 224. Od teh se jih je ozdravilo 104, zboljšalo 31, neozdravljenih bilo je 4. Umrl je eden in sicer vsled ostarlosti (že umirajoč priveden). V oskrbovanji ostalo jih je 84. Oskrbovalnih duij se je nabralo tekom preteklega meseca 2720.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu januarju 1903 je 375 strank vložilo 134.161 K 75 h, 260 strank vzdignilo 127.991 K 31 h, torej več vložilo 6.170 K 26 h, 12 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 17.860 K — h 83 menic se je eskomptovalo za 34.364 K — h. Stanje vlog 2.111.739 K 30 h. Denarni promet 432.694 K 17 h. Vseh strank je bilo 1046.

(Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico, reg. zadruga z neomejeno zavezo) je imela meseca januarja 1903 prejemkov K 29.940·94, izdatkov pa K 30.546·01 torej prometa K 60.486·95. Vložilo je 82 strank K 22.509·25, dvignilo 31 strank K 5.699·92. Posojil je bilo danih 35 strankam K 12.580—, a vrnilo je 12 strank K 2.278·93.

(Ženska bolnišnica v Novem mestu.) Zastop zdravstvenega okrožja v Novem mestu dobil je zdaj načrte za žensko bolnišnico, katero hoče s pomočjo dežele in drugih prijateljev zgraditi. V bolnišnici bo prostora za 60 bolnic, stanovanje za Usmiljene sestre, za zdravnike, ter prostori za gospodarstvo. Bolnišnica bode stala na severni strani mesta nad tako zvanim „Stermim bregom“ s krasnim razgledom proti jugu na Gorjance. Stroški stavbe so proračunjeni na okroglih 210.000 K, stavbišče bode stalo 5 700 K, notranja uprava okol 30.000 K. Želeti je, da se ta namera v kratkem uresniči — zdravstveni zastop naj pričeto delo v korist trpečega človeštva vstrajno nadaljuje. Načrti za žensko bolnišnico v Novem mestu so posebe videti vsak dan od 16./2. naprej skoz 8 dni med 1 in 3 uro popoldne v mestni hranilnici.

(Na novomeški gimnaziji) se je dovršil prvi semester v saboto 14. t. m. s sledečim vspehom: V prvem razredu: odličnjakov 8, prvi red 24, drugi red 9, tretji red 4. — V drugem razredu: Odličnjakov 4, prvi red 31, drugi red 11, tretji red 3. — V tretjem razredu: Odličnjaka 2, prvi red 25, drugi red 10, tretji red 2. — V četrtem razredu: Odličnjak 1, prvi red 16, drugi red 8, tretji red 6. — V petem razredu: Odličnjak 1, prvi red 12, drugi red 5, tretji red 5. — V šestem razredu: Odličnjak 1, prvi red 11, drugi red 3. — V sedmem razredu: Odličnjak 1, prvi red 24, drugi red 4. — V osmem razredu: Odličnjaka 2, prvi red 3, drugi red 2. tretji red 1.

(Občni zbor) obrtne zadruga za sodni okraj novomeški. [Nadaljevanje.] Sedaj predstavi načelnik odposlanika dež. zveze v Ljubljani g. Sturm-a ter ga naprosi, da poroča o pomenu ustanovljene zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani, na kar gospod odposlanik pred vsem navzočim zborovalce v imenu sotrudnikov v beli Ljubljani najsrčneje pozdravi. Nadalje razloži pomen obrtnih zadrug ter ustanovljene zveze in se izjavi, da se naj obrtniki organizirajo v celoto, kakor to storijo drugi stanovi, ker kot velika korporacija predstavljajo moč in bi se njihovim opravičenim zahtevam prej ugodilo, kakor na prošnjo posameznih zadrug. V taki celoti pa naj bi bila edinstvo, red in mir, kakor v kaki dobro urejeni gospodarski hiši ter naj bi bili obrtniki v tesni zvezi s svojim sotrudnikom, kakor so to otroci z očetom, ki mu pomagajo si ustanoviti brezskrbno življenje na stare dni. Vlada veliko žrtvuje in bode to tudi še nadalje storila. Po nekaterih kronovinah je že upeljala učiteljska mesta za podučevanje obrtnikov, tako zvane obrtne inštruktorje. Z veseljem so tudi kranjski obrtniki sprejeli poročilo vladnega zastopnika na ustanovnem shodu v Ljubljani g. dr. Roller-ja iz Gradca, da je tudi za Kranjsko že tako mesto v proračunu. Dalje razloži, da bi seveda ne smeli obrtniki takoj na vrata zveze trkati, češ, dajte mi podpore, ker ne morem več shajati. Pred vsem si more zveza še-le sama nekaj zaklad preskrbeti, da pomaga svojim članom. Če bi bili to naši očetje storili, gotovo ne bi bil mali obrtniški stan tako propadel kakor je; zatoraj najprvo ustanoviti, in če sedanji obrtniki ne bodo imeli tolike koristi od zveze, jih bodo pa imeli njih otroci, kateri jih svoje čase za to dobroto ne bodo morali dosti hvaliti. Gospod govornik obžaluje dalje, da je dosti taci, ki vinjeni s surovimi besedami stavijo svoje zahteve in še te ne na pravem mestu. S tem se pa ne doseže ničesar. Z zastopnostjo, z edinstvo se more in sicer z dostojnim glasom na pravem mestu staviti zahteve, in to namerava ustanovljena zveza. Take složne zadruga dobro prospevajo. Tako n. pr. krojaška zveza na Dunaju, ki ima že tri velike lastne hiše ter zadruga v Pragi in Gradcu. To so zadruga modernega sistema. Koliko so n. pr. dandanes pomočniki na boljšem, ker so združeni, ker imajo bolnišne blagajne itd. Z raztrganimi rokavi so hodili okoli, med tem ko so danes v tem oziru na visoki stopinji in kolikokrat se uresniči pregovor: „Debel pomočnik, kumern mojster“. Tudi učenci imajo večji red, kakor svoje čase. Imajo obrtniške šole, dobro hrano in natanko določene delavne ure. Tega vsega še ni bilo, ko so se sedanji starejši obrtniki učili. Celó noč so morali delati, slabo hrano so imeli in naposled so morali še gospodinji v kuhinji ali drugod pomagati. To vse se dandanes ne trpi več, tukaj nadzoruje vladno oko.

(Dalje sledi.)

(Ciril-Metodova družba.) Ravnokar je izšel iz tiskarne Blaznikovih dedičev v samozaložbi družbe „Vestnik“, ki poroča o rednih velikih skupščinah, vršivših se leta 1898. v Ribnici, leta 1899. na Vrhniki, leta 1900 v Radovljici in leta 1901. v Mariboru. Ker prinaša „Vestnik“ razen teh poročil še mnogo drugih podatkov o podružnicah na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem, o njihovem delovanju in nedelovanju, potem o društvenih zavodih v vseh krajih, kjer Slovenci prebivajo, o društvenem gospodarstvu sploh itd., je pričakovati, da se bode „Vestnika“ vsaki pravi rodoljub razveselil ter da bode dobrodošel sleherni narodni hiši. Saj je bila že dosedaj mnogokrat izražena želja, da bi se „Vestnik“ o delovanju šolske družbe čim preje na svitlo dal, da bi širše občinstvo vedelo, ali Ciril-Metodova družba napreduje ali nazaduje. S to publikacijo upa družbeno vodstvo, da je čestokrat izraženim željam svojih družabnikov po možnosti ustreglo. Obenem dotiskala se je knjižica družbe sv. Cirila in Metoda 14. zvezek, ki prinaša nabožne in slojstvene liste, katere je v prid šolske družbe zbral trnovski župnik Ivan Vrhovnik. Ker so le-tu podani životopisi nekaterih starejših slovenskih pisateljev v lepi in poučni obliki obelodanjeni, ki utegnejo marsikaterega čitatelja zanimati, se družba po pravici nadeja, da je tudi s to knjižico ustregel slovenskemu občinstvu. Cena 80 vinarjev. Malo prej izšla je tudi pripovedna pesem „Tarbula“, devica-mučenica, speval Janez Bilc, ki je posvečena družbenemu prvomestniku. Ta krasna epska pesem Bilčeva, prodajala se bode istotako v prid naše prepotrebne šolske družbe. Cena 80 vinarjev. Končno je še izšla ljubka črtica pokojne slavnice pisateljice Lujize Pesjakove: „Smrt pravičnega“. To je namreč pismo, ki ga je pisala plemenita soproga Poncija Pilata, Klavdija Prokula, svoji prijateljici Fulviji Resili v času, ko je bil njen mož cesarski rimski namestnik v Jeruzalemu, in ko se je zemsko bivanje našega Spasitelja bližalo k svojemu koncu. Želeti je, da se ta vrlo zanimiva črtica „Smrt pravičnega“ kar najbolj mogoče razširi med čtivoželjno slovensko ljudstvo, se i ta knjižica, čigar prodaja je tudi v prid naše šolske družbe namenjena, najtopleje priporoča. Cena 20 vinarjev. Te tri knjižice z „Vestnikom“ vred pošiljale se bodo raznim društvom, kakor tudi posameznim rodoljubom po deželi, in družbeno vodstvo se nadeja, da bodo za obstoj in napredek našega ljudstva vneti prejemniki knjig, z ozirom na neugodno finančno stanje naše prepotrebne šolske družbe, radi izpolnili priložene čeke poštne hranilnice s skupnim zneskom ene krone, ali po mogočnosti tudi kak večji znesek, ter da nieden adresat ne bode vrnil brez novcev prejete knjižice. Ciril Metodova družba potrebuje prvič denar, drugič in tretjič denar, ako hoče svojo težavno nalogo uspešno vršiti, in v ta namen pričakuje družbeno vodstvo, da tudi slovensko občinstvo vseh slojev v polni meri stori svojo narodno dolžnost.

(Promet na dolenjskih železnicah.) Iz uradnih podatkov posnemamo, da je zadnji dve leti na dolenjskih železnicah, in sicer na obeh progah, obojni — t. j. obojni in tovorni promet napram prejšnjim letom znatno napredoval in se pomnožil. Glede izvoza z Dolenjskega omeniti je v prvi vrsti les, živina in premog (kočevski in šentjanski), zatem pridejo živila, vino in stavbni material. Garancijski fond dežele dobiva zadnja leta vsako leto večjo svoto vrnjeno in je pričakovati, da bo uprava dolenjskih železnic vse storila, da dobi dežela kmalu ves svoj denar nazaj. Lesa in premoga se izvozi največ iz polit. okraja kočevskega in črnomeljskega, ostalo blago pa iz novomeškega, litijskega in krškega okraja.

(Razglas.) Glasom tukajšnjega razpisa z dne 28. avgusta 1894, št. 2184 (prim. uradni list časopisa „Laibacher Zeitung“ št. 195 iz l. 1894.), se smejo učenci, ki spadajo po svojem rojstnem kraju in po svojih rodbinskih razmerah k ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev Kranj, Radovljica, Rudolfovo in Črnomlji in k okolišu c. kr. okrajnih sodišč Kostanjevica, Mokronog, Kamnik in Višnja gora, sprejeti v ene izmed obeh ljubljanskih gimnazij (namesto v gimnazijo v Kranju, oziroma v Rudolfovem) samo v posebnega oziroma vrednih primerih z odobrenjem c. kr. deželnega šolskega sveta. Dodatno k tem določilom so se ukrenile naslednje odredbe: 1.) Na deželni šolski svet naslovljene z razlogi dobro podprte prošnje za izjemni sprejem v eno izmed obeh državnih gimnazij v Ljubljani,

je vložiti do 1. avgusta vsakega leta, in sicer, kadar gre za vstop v I. razred, pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu, v vseh drugih primerih pa pri c. kr. raynatelstvu nazadnje obiskovane gimnazije. 2.) Dotična c. kr. okrajna glavarstva in gimnazijska ravnateljstva, oddado o sprejemnih prošnjah — eventualno na podstavi daljnih poizvedeb — svoje mnenje, oziraje se na posebnega ozira vredne okoliščnosti, ter jih do 20. avgusta predlože c. kr. deželnemu šolskemu svetu. 3.) Take prošnje se ne vzamejo v meritorični pretres, ako dospejo prepozno ali pa ne po predpisanem poti, ali ako niso podpisane od roditeljev, oziroma od njih zakonitih namestnikov. To se razglasa na občno znanje in ravnanje, C. kr. dež. šolski svet za Kranjsko v Ljubljani, dne 20. januarija 1903.

(Deželno poskusno vinsko klet v Ljubljani) ustanovi c. kr. kmetijska družba. Namen te kleti bo, delati preskušnje s kranjskimi vini, da se pokaže, kaj se iz kranjskega vinskega mošta z umnim kletarstvom da narediti; daljnji namen bo, ustvariti učilo za kletarske in učiteljske kmetijske tečaje in narediti neke posredovalnice med vinščaki in vinski kupci. Ta klet bo imela namen pripravljati pot ustanovitvi prepotrebne deželne založne kleti, do katere mora priti, ako naj vinske zadruge dobé v središču dežele svojo zaslonbo. Preskušna klet bo pod vodstvom deželnega potovalnega učitelja za vinstvo gospoda Gombača in bo sedaj nastanjena v lepih kletnih prostorih nekdanj Tavrčarjeve hiše na Dunajski cesti, kjer uraduje „Graško vzajemno društvo proti požaru“. (Opomba uredništva. Se je že otvorila!) Kmetovalec.

(V cestni odbor metliški) sta imenovana od deželnega odbora gospoda: Anton Rajmer, trgovec v Metliki in J. Sušteršič st. v Semicu.

(Trtna uš v južni Istri). Isti nesrečni mrčes se je pokazal v teku l. 1902 na obali jadranskega morja v puljskem c. kr. kot. glavarstvu, največ v občini Fazani, Balju in Rovignu. V občini Vodnjanskej se še ni prikazal, ampak posestniki vinogradov se bojé, da ista božja šiba pride iz sosednjih občin v njihove vinograde, kateri slovó z fino, sladko in močno črnino. — Komaj se rešimo od nesreče za nas ital. vinske klavzule — uže nam zopet grozi fyloksena. J. P.

(Vabilo k družbi sv. Mohorja.) Zopet se približuje čas, ko treba odposlati nabiralne pole za družbo sv. Mohorja družbenemu odboru v Celovec! Iskreno zato vabimo cenjene svoje rojake, drage Slovence in Slovenke, širom naše slovenske domovine, a tudi vse one, ki prebivajo in si iščejo kruha izven domačih mej, da se zopet vpišejo v našo družbo! — Vsak Slovenec, vsaka Slovenka štej si v sveto versko kakor narodno dolžnost, biti ud tej naši družbi. ki v lepi vzajemnosti zbira pod praporom sv. Mohorja in Fortunata vse sloje in stanove našega národa, ki po svojih knjigah skrbi za vsestranski duševni napredek slovenskega národa, kateremu podaja obilo zdravega pouka in kratkočasnega razvedrila. — Deluj torej vsakdo na to, da pristopi Mohorjevi družbi. Častite poverjenike iskreno prosimo, da zopet prevzamejo mnogokje sicer težavni, a povsod hvaležni posel nabiranja družbenih udov. A tudi vsak ud si štej v dolžnost, delati za vsestranski napredek naše družbe in ji pridobiti čim največ novih članov! Z združenimi močmi delajmo na to, da bo družba napredovala in procvitala i v bodoče, da bode po njej romalo tudi letošnje jesen čim največ lepih knjig v vse kraje, koder bivajo Slovenci. — Književni dar, ki ga letos sprejmejo čč. Mohorjani je naznanjen v zadnjem „Koledarju.“ — Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: „Ne nazaj in navzdol, marveč naprej in navzgor!“ — Poverjenik družbe za Novo mesto, g. vikar Fr. Sal. Watzl, prosi prav uljudno, da se slavno občinstvo čim prej in v obilnem številu odzove temu vabilu.

V Celovcu, dné 10. svečana 1903.

ODBOR.

(Ponesrečeni Slovenec.) V Allegheny se je ponesrečil Slovenec M. Štamfl, doma iz Dragatusa blizu Metlike. V tovarni je tako nesrečno padel, da je na mestu umrl.

(Blagajnik) kat. pol. društva prosi, naj bi udje nikar ne pozabili prispevati z rednimi letnimi doneski. Veliko jih je na dolgu z letnino od lani in prej še. Doneski lahko se pošiljajo tudi v upravništvo „Dol. Novic“.

(Volitev v okrajni zdravstveni zastop.) Pri dne 29. p. m. vršeci se volitvi v okrajni zdravstveni zastop kostanjeviški so bili izvoljeni sledeči gospodje: Val. Uršič, trgovec v Kostanjevici, prvosednikom; Rajm. Doležalek, c. kr. sod. svetnik v Kostanjevici, namestnikom; odborniki so: Fr. Dolinar iz Velike doline, Ivan Tomše iz Globočic, Ivan Bartel iz Šutne, Jež. Polanc in Ivan Tavčar iz St. Jerneja, Leopold Bučar iz Kostanjevice; namestnika sta: Iv. Feigel iz Jesenic in Ant. Mestek iz Šutne. L. Z.

(V Ljubljani se je ustanovilo kranjsko društvo za varstvo živalij.) Prvosednik je gospod Rudolf grof Margheri, c. kr. okrajni glavar, društveni tajnik je gospod Alojz. Paulin, c. kr. višji živinozdravnik, društveni blagajnik je vis. gospod Alojzij Starč, župnik v pokoji. V odboru so gospé: Marija pl. Kron (Kamnik), Teodora Doberlet, Marija Gruntar (Ribnica), Wilhelmina baronovka Gussich, Terezija Jenko, Marija baronovka Lichtenberg, Alcinda Mardetschlager, Mira Praunseis, Hedviga Šubic, Franja Tavčar in Berta Triller; gospodje: Rudolf grof Margheri (prvosednik), Alojzij Paulin (tajnik), Frančišek Bebes, Avgust Drelse, Mihael Frančič, Ivan Globočnik (Kostanjevica), Karol J. Hamann, Gabrijel Jelovšek (Vrhnik), Martin Lampert, Avgust Neumaier, Fr. Podgoršek, Lovr. pl. Riedl, dr. I. Robida, Karl Rom, dr. T. Romih. Pokroviteljstvo je prevzela eksclenca gospa baronovka Olga Hein. Letnina za pristop znaša 4 K, ustanovnina pa 50 K. Dosedaj je pristopilo do 400 letnih članov in 12 ustanovnikov. Ker ima društvo blag namen, želeli bi bilo, da bi se v mestih in trgih osnovali podobori, kateri bi vsemu društvu krepko podporo poslali. L. Z.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne stvari.

* (Ponarejeni bankovci.) V Anconi na Italijanskem so izsledili delavnico, v kateri so ponarejali avstrijske bankovce po 10 kron. Ti ponarejeni bankovci so bolj temno modre barve, kakor pravi. Orel in ogrski grb sta na ponarejenih bankovcih s poprečnimi črtami narejena, na prstnih pa s pikami. Grb ponarejenih bankovcev je bolj svitlo črtan, številka „10“ in besede „Zehn Kronen“ in „Tiz koronat“ so na ponarejenih bankovcih jednako temni kakor drug del bankovcev, na prstnih bankovcih pa se. Besedilo se glasi pri prstnih bankovcih „Die Nachmachung wird gesetzlich bestraft“ pri ponarejenih pa se glasi: „Die Nachmachung der Banknote wird gesetzlich bestraft.“ Ti ponarejeni bankovci krožijo tudi po Kranjskem in jih izdajajo razni agentje italijanskih ponarejevalcev. „Slov.“

Naznanila mestnega magistrata.

(Seja občinskega odbora) v Rudolfovem dné 6. febr. 1903. Navzoči: župan g. pl. Sladovič; svetovalci: gg. Rosman, Umek, Pauser jun.; odborniki: gg. Barborič, Brunner, Ferlič Jan., Golia, Kopač, Mogolič, Mramor, dr. Poznik, Skale, Vidic; zapisnikar: tajnik Stukelj. Gospod župan konstatuje sklepčnost odbora, otvori sejo, imenuje kot overovatelja zapisnika današnje seje g. Mramorja in g. Skaleta, ter preide k dnevnemu redu. 1. Zadnji zapisnik se prečita in odobri. — 2. Gospodarski in stavbeni odsek predlagata, da se ponudi erarju brezplačno stavbišče, katero meri okroglo 4700m². Ta predloga se po daljši debati soglasno sprejmeta. — 3. Gospodarski odsek predlaga, da se za l. 1903 dá Glasb. Matici 100 K. G. Golia predlaga, da se dá Glasb. Matici za l. 1903 K 200 podpore. Pri glasovanju bil je z večino glasov sprejet predlog gospodarskega odseka, da se dá Glasbeni Matici za l. 1903 100 K podpore. — 4. Gospod župan utemeljuje, da se na podlagi deželnih zakonov, s katerimi se ureja zdravstvena služba v občinah za vojvodino Kranjsko in sicer dež. zak. iz l. 1888 št. 12, dež. zak. iz l. 1892 št. 11 in slednjič na podlagi dež. zak. z dne 27. okt. 1900 št. 27, odpošlje pritožba na deželni odbor glede na oskrbovanje mestnih ubogih občine Rudolfovo po „Zdravstvenemu okrožju Rudolfovo ter predlaga: a) da ima zdravstveno okrožje preskrbovati uboge občine Rudolfovo s potrebnimi zdravili na račun istega, ter b) da ima zdravstveno okrožje vse stroške, katere je občina Rudolfovo imela od uveljavljenja dež. zak. de dato 24. aprila 1888 št. 12 do današnjega dne, za svoje uboge povrniti. Predlog gosp. župana se enoglasno sprejme. — 5. a) Prošnja Neže Jelene in Antim Müllerja za podaljšanje policijske ure se odkloni z večino glasov. — b) Prošnja Janeza Košaka za posebni godbeni licenc ob nedeljah in praznikih. Tudi ta prošnja se odkloni z večino glasov in sicer iz razloga, ker se ne more dovoliti, da bi godba pred končanim popoldanskim cerkvenim opravilom se vršila. — c) Na prošnjo Antim Müllerja za opro-

ščenje pasjega davka se sklone, da se ga oprosti od plačevanja pasjega davka za l. 1903 toda le pod pogojem, da ima psa kot čuvaja vedno na verigi priklenjenega. — 6. Ubožni odsek predlaga, da se redne mesečne podpore podelijo sledečim: Ahčin Jeri 4 K, Didak Mariji 6, Gregorič Leopoldini 6 K, Guth Emiliji 10, Tomić Apoloniji 8 K. Ta predlog se je soglasno sprejel. Prošnji Marije Puterle za povišanje podpore za tri Dergančeve otroke se ustreže ter se ista poviša od 30 K na 36 K na mesec. Prošnja Ane Lepič za povišanje mesečne podpore se soglasno odkloni. — 7. V zdravstveni odsek se izvolijo: gosp. župan S. pl. Sladovič ter gg. Hočvar, Rosman, Skale. — 8. Kot pregledovalci mestnega računa za l. 1902 se izvolita gg. Brunner in Vidic. — Slučajnosti: a) G. dr. Poznik interpelira g. župana, glede posipavanja ulic. Gospod župan pojasni, da se bodo začasno ulice in promenada samo osnažiti dale, kakor tudi taki kraji, kjer je sploh zelo potrebno. b) Gospod župan naznanja, da se je snaženje dimnikov v mestnih poslopjih za l. 1903 oddalo mojstrom gg. Stamcar in Bernhard za 104 K kar se odobri. c) gospod župan poroča in predlaga, da se radi poprave rotovža načrt in stroškovnik oddá gospodarskemu in stavbenemu odseku v pretres ter poročanje v prihodnji seji. d) Policijski odsek poroča, da se je stražnik Janez Hrovat iz službe odpustil, ker je bil isti že večkrat v službi popolnoma nesposoben isto opravljati. — Nadalje se poroča, da je nastopil provizorično službo stražnika Franc Ljubi s l. febr. Mestni odbor vzame ta poročila na znanje. — Ker je dnevni red končan, gospod župan sejo zaključí.

Mestna občina razpisuje s tem javno dražbo za 100 m² gramoz za ulice in sicer take vrste, kakor se rabi za državne ceste posipavati, ponudbe se sprejmejo do dne 27. februarja t. l. dočim se bode ustmena dražba vršila dne 28. februarja t. l. ob 10. uri predpoldne v uradu mestnega županstva. Natančni pogoji stoje na razpolago pri mestnem uradu ob uradnih urah.

(Red za letne sejme in tržne dni v Rudolfovem.)

§ 14. Tržni urad je mestno županstvo, katero nadzoruje trg neposredno po mestnih redarjih ob tržnih dnevih, ob živinskih sejmih pa po nadzorovalcu živinskih sejmov. — § 15. Nadzorovalcu živinskih sejmov in mestnim redarjem je neposredna naloga, skrbeti za to, da se izvršuje tržni red. — Vsi prodajalci na trgu morajo se njih zahtevam, kar se tiče zdravstva in mere in vage pokoriti brez ugovora in njim vse pojasniti, kar želijo. — § 16. Redarji in nadzorovalci morajo imeti v razpregledu vse prestopke tržnega reda in morajo prestopnike županstvu v postopanje naznaniti ali izročiti. Izročitev po straži zadane le one prestopnike, ki se zapovedim zoperstavljajo ali ki se glede svojih osebnih razmer ne morajo izkazati. — § 17. Prestopki tržnega reda se kaznujejo, ako ne spadajo pod občni kazenski zakonik, z globami od 2—20 kron, oziroma z zaporom do 48 ur, z odpravo ali izključitvijo od trga za isti dan. Prestopek prepovedi prekopovanja je kaznovati z globo 2—20 kron, oziroma z primernim zaporom do 48 ur. Kazni določa mestno predstojništvo po naredbi min. ukaza z dne 3. aprila 1855 št. 61 drž. zak. Izključitev od trga za dotični tržni dan določa nadzorovalec, ozir. občinski predstojnik. § 18. S tem tržnim redom izgubijo stareji tržni redi svojo veljavo. § 19. Pričujoči tržni red sestavljen po mestnem odboru v seji dne 19. decembra 1902 z dodanim cenikom, nabije se na mestni hiši.

Mestno županstvo v Rudolfovem,
dne 19. decembra 1902.

Št. 1889.

Cenik

po katerem plačujejo trgovci, kramarji in drugi prodajalci na letnih sejmih in tržnih dneh v Rudolfovem mestnino od prodajalnice, štantov in prostorov.

	K	h
Od lesene prodajalnice	1	40
„ pokrite večje prodajalnice	1	06
„ „ manjše	—	54
„ nepokrite večje prodajalnice	—	54
„ „ manjše	—	36
Za leseno ali pa lončarsko blago večje vrste	—	42
„ „ manjše	—	36
„ jeden jerbas, koš, pletenico, vrečo	—	04
„ dvovprežni voz	—	70
„ jednovprežni voz	—	36
„ jednega konja	—	12
„ zrebe	—	06
„ vola, bika	—	12
„ kravo	—	12
„ telico, junca, tele	—	06
„ prašiča	—	04
„ komad drobnice (koze in ovce)	—	02

Mestno županstvo v Rudolfovem,
dne 19. decembra 1902.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Dobrotniki iz mesta in Kandije za februarij 62 K 40 h; g. Vilj. Paulus, kapelan 12 K; Nekdo 30 K; gg. župniki J. Plevanič in Valentin Bergant po 5 K; Cvelbar Terezija 10 K.

Umrli so:

31. jan.: Brodnik Jakob, zasebnik, 76 let, starostna pljučnica, št. 203.
 2. febr.: Murgelj Milena, zasebnega uradnika hči, 5 dni, življenjska slabost, št. 38.
 7. febr.: Musella Roberta, uradnikova vdova, 69 let, pljučnica, št. 92.

Listnica uredništva:

Na vprašanje več naročnikov zaradi poučnih člankov iz čebelarstva naznanjam, da izide meseca maja v tem smislu eden članek.

Loterijske številke.

GRADEC,	31. januarja	29	18	35	42	17
TRST,	7. februarja	40	80	79	54	61

Tržne cene dne 9. februarja 1903 v Rudolfovem.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	13	33	Leča	11	71
Rž	12	68	Bob	10	08
Koruza	10	72	Ajda	10	40
Oves	06	50	Proso	10	20
Ječmen	10	72	Soršca	12	68
Krompir	05	20	Lan	—	—
Fižol	11	71	Jajca po 4 za 20 vinarjev.		
Grah	11	71			

Pas sv. Jožefa.

(II. natis.)

Dobiya se v knjigarni J. Krajec nasl. v Novem mestu, v jako lični vezavi v usnje in rudečo obrezo po 1 K 40 vin., po pošti 10 vinarjev več. (38—2)

Kdor želi kupiti (40—1)

trte, na zeleno cepljene,**ukoreničene in reznice**

ima za oddati Franjo Kerin mlajši št. 36. Sv. Križ pri Kostanjevici Dolenjsko.

Polnokrvno Simentalsko žival

v številu šestih glav med tem 1 $\frac{3}{4}$ leta star junc je za prodati. — Natančne poizvedbe se bodo točno dajale na vprašanje

F. D. pošta Mirna. (20—2)

☛ Za vinorejce! ☛

Podpisani ima na prodaj

tri nove vinske preše.

Narejene so po najnovejšem sistemu z okroglim košem ali korbo, slemenom in kamnom. Dve imate železni špindel ali vinte. Preše so prav lepe in dobro narejene. — Nadalje imam na prodaj en stroj za kositi in žeti, skoro čisto nov in se dobi prav po nizki ceni.

(22—2) Janez Lenard, posestnik Reichenburg Štajersko.

☛ Proda se: ☛ (48—1)

Lep izbran krompir, seno in repa, nadalje

gozd z mešanim lesom,

16 johov v obsegu. Nahaja se v občini Št. Peter pri Rudolfovem. Vpraša naj se pri oskrbništvu grajščine Otočce.

Stanovanje,

katero obstoji iz štirih lepih sob, kuhinje, shrambe, kleti, drvarnice itd. odda se s 1. majem t. l. v najem. — Isto se nahaja v Novem mestu h. št. 211 v prvem nadstropju. (51—1)

(49)

ZAHVALA.

Podpisano prost. gasilno društvo izreka tem potom sl. p. n. občinstvu najiskrenejšo zahvalo za mnogobrojni obisk društvene veselice dne 7. t. m.

Sosebno se pa še zahvaljuje preblag. gospodu državnemu poslancu Ivan Plantan-u za izposlovani brezplačni srečolov in znatno darilo, kakor tudi vsem p. n. darovalcem dobitkov ter gospodarjem vozov za brezplačno prepustitev istih.

Ob jednem pa izreka udano prošnjo, da bi še nadalje sl. p. n. občinstvo ohranilo svojo naklonjenost in podporo društvu.

Na pomoč!

Za načelnništvo prost. gasil. društva v Rudolfovem, dne 8. februarja 1903.

Rosmann, pobočnik.

Gustin, načelnik.

Sadna drevesca

nad 2 metra visoka ima na prodaj Flor. Kalinger na Drski blizu Rudolfovega, jablane po 30 vin., hruške po 50 vin., višnje po 30 vin., marelice po 40 vin., divje kostanje 4 metre visoke po 1 K 20 vin., grmič agraza 20 vin., grmič ribeza 20 vinarjev. (50—1)

Dupavski semenski oves 100 kg po 18 kron,

spomladno semensko pšenico 100 kg po 20 kron in razne vrste semenskega krompirja po 10 h 1 kg ima na prodaj

kmetijska šola na Grmu.

100 l semenskega ovsa tehta 54 kg, 100 l pšenice 79 kg.

Od semenskega krompirja se prodajajo sledeče vrste in sicer:

1.) zgodnje: Praški najzgodnejši, Stela in Early, Sunrise.

2.) srednjepozne in pozne: Triglavan, Leo (najnovejša vrsta),

Aspazija, Novi čebular, Prof. dr. Marker, Agnelijev biser,

Onejidovec, Zborovski, Rambovšek, Magnum bonum, Velikan

Goliat, Veliki plavec, Kastelan, Kmit, Lada, Jubilej.

Naročila se izvršujejo proti povzetju. Vreče je treba posebej plačati. (46—1)

Prodaja se tudi lepe, visoko debelnate jablane po 60 h komad.

Sirarski učencev

vajen vseh strok v mlekarstvu in sirarstvu, išče prostor za voditelja ali prvega pomočnika v mlekarji, in želi takoj ali pozneje nastopiti. Isti je zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v pisavi in govoru. Zamore tudi voditi knjigovodstvo posojilnice ali druge zadrage. Dopise pod A. P. na uredništvo tega časopisa. (47—1)

Več učencev

od 14 let naprej vsprejme v poduk tovarna S. Tönnies v Ljubljani.

UČENEC se takoj sprejme, kateri ima veselje do pekarske obrti ter naj bode 15—16 let star. — Kje, pove upravništvo „Dol. Novic“. (277—7)

Lepo obširno posestvo

je na prodaj, obstoječe iz njiv, vinograda, vrta, jako lep bukov in hrastov gozd, lep travnik in velik pašnik. Celo posestvo meri 16 johov, gospodarsko poslopje je še skoro novo. Vinograda je 1000 m z novo trto zasajen. Za razširjanje vinograda je zadosti prostora. Posestvo se vse skupaj drži. Od okrajne ceste je oddaljeno 10 minut. Cena vsega posestva skupaj je 1960 gl. polovica tega denarja leži lahko 3 leta na posestvu po 6%. — Natančnejša pojasnila pri Jožefu Stancerju, posestniku na Brezovem, pošta Bučka, Dolenjsko. (19—2)

Za koncesijo-
v Avstriji vano

francosko prekmorsko družbo

„Compagnie generale Transatlantique“

Edina direktna in najkrajša črta
poštih brzoparnikov, ki prevažajo zanesljivo,
brez prelaganja, samo 6 dni

iz Havra v Newyork.

Za vožnje tu- in inozemskih železnic, za navadna in okrožna
potovanja in prireditve romarskih vlakov,

daje pojasnila in veljavne vozne liste

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ed. Šmarda

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6

blizu znane gostilne „pri Figabirtu“.

(800-7)

Stroje

za mlatit, žito čistit, slamo rezat,
gepeljne, klinje, trombe in cevi,
žage, jermena in druge potrebščine
se najbolje in najceneje kupi v
zalogi

Fran Zeman-a, Ljubljana,

Poljanska cesta št. 24.

(236-11)

Gostilničarji in drugi!

Gregor Škorc v Sv. Petru, Medvedovo selo, pošta Pristova, Štajersko, ima 2083
litrov vina, zlate in bele barve, na prodaj. Vino je pridelek najboljših vrst trt
na ameriške trte cepljenih in obstoječe na barvi in okusu čez celo leto.
— Pošlje ga tudi na poskus. Cena bo nizka. (83-2)

HIŠA se proda v Črnomlju št. 72, pod ugodnimi pogoji, in ravno tam
ima na Glavnem trgu en lep prostor za oddati v najem, ker
je jako pripraven za urarja, brivca in sploh za vsacega, kateri ne rabi ve-
likega prostora. S spoštovanjem **Martin Malnerič.**

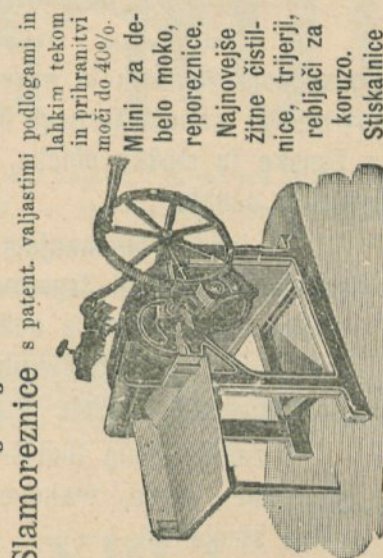
(150-17)

Kaznjivo je

vsako ponarejanje edino pravega Bergmann-ovega lilijnega-
mlečnega-mila, tovarne Bergmann in drug. Draždane-Tečen ob
Elbi. Varstvena znamka: Dva rudarja. — Taisto naredi
nežno, čisto lice, cvetočo in mlado zunanost, belo in ža-
metno mehko kožo ter blestečo lepo pölt. Najbolje sredstvo
proti pégam. Komad po 80 h, pri lekarnarju S. pl. Sladovič
in trgovcu Alfonzu Oblak v Novem mestu.

(804-6)

Obširni katalogi gratis. — Zastopniki in prodajalci zadržani.

Priznано najboljši

Slamoreznice s patent. valjastimi podlogami in
lahkim tekom
in prihranitvi
moči do 40%.

Mini za de-
bilo moko,
reporeznice.
Najnovije
žitne čistil-
nice, trijerji,
rebljači za
koruzo.

Stiskalnice
za seno in slamo za roko stalno in za prevažanje
Mlatilnice s patent. valjastimi podlogami za
roko, gepel in par. Vratila za uprego od 1 do 6 živali,
pa vse druge stroje za kmetijstvo

PH. MAYFARTH & Co.

izdeluje in pošilja v najnoviji odlikovani sestavi
tovarne kmetijskih strojev, livarne in fužine na par
DUNAJ, II.1, Taborstrasse Nr. 71.

USTANOVljENO 1872

850 DELAVCEV

NAZNANILO PRESELITVE!

Vdano podpisani uljudno naznanja, da je svojo trgo-
vino preselil iz hiše g. Bergmanna v svojo lastno hišo
št. 112. v Kastelčevi ulici, nasproti hotel SCHWARZ. —
Zahvaljujem se za dosedaj mi izkazano zaupanje,
prosim tudi za prihodnost naklonjenosti slavnega
občinstva in zagotavljam, da se bodem trudil vedno
z dobrim blagom po primerni ceni postreči.

(35-2)

Anton Kastelic,
trgovec z leseno robo in slamniki.

Padavica (božjast.)

Kdor trpi na padavici, krčih in drugih nervoznih boleznih,
zahteva naj zvezek o teh boleznih. Dobi se zastonj in poštnine
prosto pod naslovom Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M. (241-10)

Pozor!

(14-3)

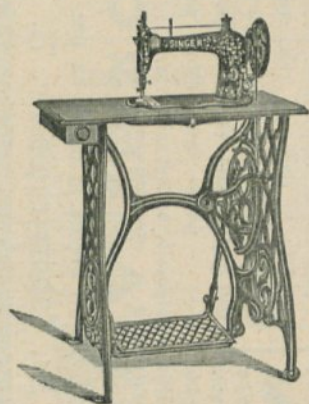
Kupujem ženske lase, odrezane, izpadle in zmešane. Plačam
po najvišji ceni. —
Izposojujem tudi čez pustni čas vlasulje (Baroke) po nizki ceni.
Ivan Svetec, brivec (Glavni trg, nasproti mestne hiše.)

J. Morauc

Rudolfovo.

Priporoča posebno gospodom ženinom in nevestam svojo bogato zalogo raznovrstnega manufakturnega blaga, kakor: volneno blago za ženske in moške obleke, lepe svilnate rute — vse po nizkih cenah.

Ob jednom naznanjam tudi, da imam v zalogi izgotovljene moške obleke, katere oddajam radi opustitve izgotovljenih reči pod tovarniško ceno.

V zalogi imam tudi krasne nagrobne vence, trakove, šivalne stroje itd.

Kdor hoče dobro in ceno kupiti naj se o tem prepriča pri

(24-2) **JOS. MORAUC.**

Lepo posestvo z gostilno je na prodaj na Drski poleg Novega mesta.

Hiša ima 5 sob, klet in dve kuhinji. Poleg hiše je: pod, hlev, vodnjak, gostilniški in sadni vrt, „Lawn tennis“, njive in hosta. — Cena izve se v upravnistvu „Dol. Novic“.

EKSPORT VINA.

Imam v kleti izvrstno istrijsko vino — črno in belo od 30 do 50 vinarjev postavljeno na tukajšnji državni kolodvor. Ravno tako domačo rakijo (vinsko žganje) po 120 do 160 vinarjev. Za pošteno pristno vino in solidno postrežbo se jamči.

Ivan Pujman, producent in eksport vina,
Vodnjan, Dignano Istra.

(39-1)

Izvrstno

Vino

domačega pridelka je na prodaj v grajščini Bajnof p. Rudolfovem, liter po 16 krajcarjev.

(44-1)

Vinska trgovina na debelo.

Podpisani v ljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da imam v hiši g. Franc Pintarja v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 36.

vinsko trgovino na debelo.

V zalogi imam črno, rdeče in belo istrsko vino raznih vrst po najnižji ceni.

Priporočam se posebno gosp. gostilničarjem, prečastiti duhovščini in vsem drugim stanovom, da se o pristnosti mojih vin izvolijo prepričati in me počastiti z obilnimi naročili.

Z odličnim spoštovanjem

(41-1)

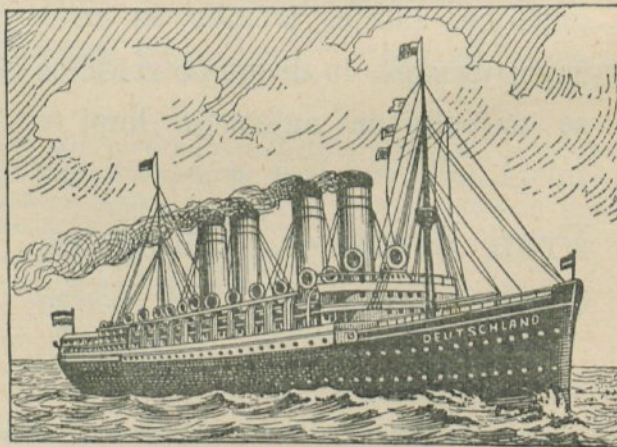
Franc Kolenc.

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov,

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo samo potnike in cesarsko pošto

iz Hamburga v Novi-York so:

Deutschland	212 m dolg.	Fürst Bismark	200 m dolg.
Auguste Victoria	168 " "	Columbia	140 " "
Moltke	160 " "	Blücher	160 " "
Pennsylvania	171 " "	Pretoria	170 " "
Graf Waldersee	170 " "	Patricia	171 " "
Palatia	140 " "	Phoenicia	140 " "
Batavia	152 " "	Belgravia	152 " "
Bulgaria	152 " "	Armenia	170 " "

Hamburg-Nowi-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena agentura

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31, takoj na desno od juž. kolodvora, ob progi električne železnice. (293-5)

Pritlična hiša v Metliki

obdana z velikim vrtom; obstoječa iz dveh velikih sob, kabine, kuhinje, shrambe in kleti, pri hiši je tudi vodnjak in šupa za vozove itd., se po ugodni ceni takoj proda. — Povprašati je pri g. Emanuelu Fux-u star., št. 129. v Metliki. (17-2)

V najem ali tudi proti mesečni plači se da (43-1)

kovačnica

z vsem kovaškim orodjem v Št. Petru št. 5. pri Novem mestu.